

DUÁLIS KÉPZÉssel A MUNKA VILÁGÁBAN

ADÓKEDVEZMÉNY IGÉNYBEVÉTELE A DUÁLIS
KÉPZÉSBEN

ADÓKEDVEZMÉNY IGÉNYBEVÉTELE A DUÁLIS KÉPZÉSBEN

2022. január 1-jével lépett hatályba a Szocho tv. 17/A. §-a, amely alapján a gazdálkodó szervezetek a szakirányú oktatásban, illetve a felsőoktatási duális képzésben és gyakorlatigényes alapképzésben való részvétel esetén a szociális hozzájárulási adóból adókedvezményt érvényesíthetnek. Azok a gazdálkodó szervezetek, akik nem kötelezettek szociális hozzájárulási adó fizetésére (pl. KIVA adóalanyok), az adókedvezményre adó-visszaigénylés keretében jogosultak. Ugyanezen a módon érvényesíthető a – Szocho tv. 10-17. §-aiban nevesített kedvezményezett foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmények figyelembevételével megállapított – fizetendő szociális hozzájárulási adó mértékét meghaladó adókedvezmény is.

Az elszámolás elveiről a

Duális képzéssel a munka világában online szakmai kiadványban

A szakirányú oktatás finanszírozása fejezetcím alatt

olvasható részletes szakmai elemzés.

<https://dualis.mkik.hu/informaciok/dualis-kiadvany?mainTopicId=42&topicId=59>

A következőkben néhány gyakorlati eset példáján mutatjuk be az adókedvezmény igénybevételének lehetőségeit.

Gyakorlati példák

Összeállította: Kissné Horváth Marianna

I. ADÓKEDVEZMÉNY SZAKKÉPZÉSI MUNKASZERZŐDÉS ALAPJÁN

1. példa:

Egy építőipari gazdasági társaság duális képzés keretében Magasépítő technikus szakmát tanulók szakirányú oktatásában vesznek részt 2022 szeptemberétől. A technikus, ötéves képzésben résztvevőkkel a harmadik évfolyamtól, az ágazati alapvizsga letételét követően szakképzési munkaszerződés keretében folyik a szakirányú oktatás. A tanulók páratlan héten a szakképző intézményben, páros héten pedig a duális képzőhelyen vesznek részt a szakirányú oktatásban.

Az egyik tanuló, aki 2020 szeptemberében kezdte meg tanulmányait (még nem töltötte be a 18. életévét) 2022. szeptember 2-től 19-ig keresőképtelen állományba kerül. A tanuló után milyen mértékű adókedvezményre jogosult a képzőhely?

A tanuló betegszabadságra való jogosultságát a szeptember 1-jei belépése kapcsán 2022-re arányosan kell megállapítani (15 nap/365 nap \times 122 nap), mely szerint 2022-ben 5 nap betegszabadságra válik jogosulttá.

Először is meg kell határoznunk a szakirányú oktatás egy napra jutó arányosított önköltségét:

1. Szakirányú oktatás önköltsége Ft/év	2. Szakmaszorzó	3. Évfolyami szorzó	4. Szakma súlyszorzója = 2. \times 3.	5. Szakirányú oktatás arányosított önköltsége Ft/év = 1 \times 4.	Egy munkanapra jutó arányosított önköltség Ft/nap = 5./ 254 munkanap
1 200 000	2,42	1,2	2,904	3 484 800	13 720

A tanuló szeptemberi beosztása az alábbiak szerint alakult (a kiemelt páros heteket a képzőhelyen kell töltenie):

hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek	szombat	vasárnap	Adócsökkentésre jogosító napok száma
			1	2 (BSZ)	3	4	0
5 (BSZ)	6 (BSZ)	7 (BSZ)	8 (BSZ)	9 (Tp)	10 (Tp)	11 (Tp)	4
12 (Tp)	13 (Tp)	14 (Tp)	15 (Tp)	16 (Tp)	17 (Tp)	18 (Tp)	0
19 (Tp)	20	21	22	23	24	25	4
26	27	28	29	30			0
Összes adócsökkentésre jogosító nap							8

Az adókedvezményt azokra a napokra lehet igénybe vennie a képzőhelynek, amelyek nem minősülnek a szakképző intézményben teljesítendő oktatási napoknak és a tanuló munkabérre jogosult.

1. Az első hét napjait nem vehetjük számításba, miután azok intézményi napok, csak keresőképtelenség miatt nem tudott azokon részt venni a tanuló. A 2-ai keresőképtelen napjára betegszabadságra jogosult, ami az egy napi távolléti díjának a 70%-a.
2. A második hétből a betegszabadságos napokra (5-8-ig), négy napra igénybe vehető az adókedvezmény, miután a betegszabadságra kifizetett távolléti díj munkabérnek minősül, és az a képzőhelyen töltendő napjaira illeti meg a tanulót. Szeptember 9-ei keresőképtelenségére a tanulót már táppénz illeti meg, mely nem minősül munkabérnek, az az egészségbiztosítás pénzügyi ellátása, adókedvezmény nem vehető igénybe.
3. A harmadik hétre adókedvezmény nem érvényesíthető, azok a tanuló szakképző intézményben töltendő napjai, melyre keresőképtelensége miatt táppénzre jogosult.
4. Miután a keresőképtelenség a negyedik héten, 19-én is fennáll, erre a napra táppénz jár, így adókedvezmény négy napra, 20-23-ig érvényesíthető.

A tanuló után a szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető adókedvezmény 2022. szeptember hónapban (8 nap \times 13 720 Ft/nap) 109 760 Ft.

A példával azt is szemléltetni kívántuk, hogy a szakképzési munkaszerződés alapján biztosított tanulók a 18. életévük betöltéséig a biztosítási jogviszonyuk fennállásának időtartamától függetlenül keresőképtelenségük teljes időtartamára jogosultak táppénzellátásra.

Adókedvezmény érvényesítése háromszereplős kapcsolatban

2. példa:

Egy 30 éves magánszemély Épületgépész technikus szakma szakirányú oktatásában felnőttképzési jogviszonyban szakképzési munkaszerződéssel vesz részt duális képzőhelyen. A képzésének időtartama 2021. szeptember 1-től 2023. június 30. között történik, a szakirányú oktatás időtartama 860 órában kerül meghatározásra. Milyen mértékű munkabér, egyéb juttatás, illetve szabadság illeti meg a képzésben részt vevő személyt, ha egy másik gazdasági társaságban tulajdonosként főállású társas vállalkozóként személyesen közreműködik?

Az arányosítás meghatározását a képzés teljes időtartamára előírt szakirányú oktatás óraszámja alapján határozhatjuk meg:

- A szakirányú oktatás időtartama: 92 hét (2021-ben 16 hét, 2022-ben 52 hét 2023-ban 24 hét)
- Szakirányú oktatás óraszám: 860 óra
- Egy hétre átlagosan jutó óraszám: $860 \text{ óra} / 92 \text{ hét} = 9,34 \text{ óra}$
- A heti átlagos óraszám a teljes munkaidő arányában: $9,34 \text{ óra} / 40 \text{ óra} = 23\%$

	Számítás	Képzésben résztvevőt megillető juttatások
Munkabérre való jogosultság (Ft/hó)	$100\,000 \times 0,23 = 23\,000$ $168\,000 \times 0,23 = 38\,640$	23 000 Ft/hó - 38 640 Ft / hóig
Szabadság	$30 \text{ munkanap} \times 0,23 =$ 7 munkanap	7 munkanap
Egyéb juttatás (maximum/év)	$168\,000 \text{ Ft} \times 0,23$	38 640 Ft

A képzésben résztvevőt megillető munkabér mértéke (a táblázatban szereplő minimális, illetve maximális érték) alapján a duális képzőhelynek a minimálbér 30%-áig (2022-ben 60 000 Ft/hóig) közteherfizetési kötelezettsége keletkezik. A szakképzési munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel nem keletkezik szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége,

azonban, miután a képzés nem nappali rendszerű oktatás keretében történik, és a munkabér nem éri el a minimálbér 30%-át (60 000 Ft) a munkabér és a minimálbér 30%-a közötti különbség 18,5%-át (társadalombiztosítási járulék különbség) a duális képzőhelynek közteherfizetési kötelezettségként be kell vallania és meg kell fizetnie.

3. példa:

A duális képzőhely szakképzési munkaszerződést köt egy 30 éves felnőttképzési jogviszonyban álló magánszemély szakirányú oktatásának időtartamára. A képzésben résztvevő személy Kereskedő és webáruházi technikus szakmát tanul, a szakképzési munkaszerződés megkötésének időpontjában nem áll a másik foglalkoztatóval foglalkoztatásra álló jogviszonyban, melyről nyilatkozik a duális képzőhely felé. A felek a szakképzési munkaszerződést az általános szabályok szerint megkötik. A képzésben résztvevő személyt a duális képzőhely tájékoztatta arról, hogyha bármilyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesít, a munkáltatóját (a képzőhelyet) 15 napon belül tájékoztatni köteles. A képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződésének fennállása alatt a heti pihenőnapokon, szombat és vasárnap 14-20 óráig ruhatáros munkát vállal el egy színházban alkalmi munkavállalóként. Kérdésként merül fel, hogy az alkalmi munkavállalása hogyan befolyásolja a munkaszerződésében meghatározott munkabérét, illetve a duális képzőhely által igénybe vehető adókedvezmény mértékét.

A képzésben résztvevő személy a szakképzési munkaszerződés megkötése időpontjában nem állt más foglalkoztatónál foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban, így a szakképzési munkaszerződésében rögzített munkabére legalább a havi 100 000 forintot el kell, hogy érje, azaz nem kerül arányosításra.

A heti pihenőnapon történő alkalmi munkavállalás nincs hatással a duális képzőhely által érvényesíthető adókedvezmény mértékére, miután a heti pihenőnapra nem jár munkabér, arra adókedvezményt érvényesíteni az általános szabályok szerint sem lehet.

Mi az eljárás abban az esetben, ha a képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződésének fennállása alatt a heti munkanapokon, szerdán és pénteken 18-22 óráig vállal ruhatáros munkát egy színházban alkalmi munkavállalóként? Az alkalmi munkavállalása hogyan befolyásolja a munkaszerződésében meghatározott munkabérét, illetve a duális képzőhely által igénybe vehető adókedvezmény mértékét?

A képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződés megkötésének napján nem állt egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban, ezáltal a munkaszerződésében a munkabére az általános szabályok szerint került rögzítésre. A képzésben résztvevő személy tájékoztatási kötelezettségének eleget téve, a duális képzőhelyet tájékoztatta arról, hogy minden héten, két munkanap ruhatáros munkát vállal el egy színházban. Az alkalmi munkavállalás minden esetben egy rövid időre (esetünkben 2 napra) szóló határozott idejű munkaszerződés.

A duális képzőhely az alkalmi munkavállalással érintett napokon a szakirányú oktatás egy munkanapra jutó arányosított önköltségének az 50%-át érvényesítheti adókedvezményként, a

többi munkanapon az adókedvezményt 100%-ban érvényesítheti, amennyiben a képzésben résztvevő munkabérre jogosult és az adott munkanap nem minősül szakképző intézményben töltött oktatási napnak.

4. példa:

A magánszemély főállású munkaviszonya mellett Turisztikai technikus szakmát tanul 2 éves képzés keretében. Szakirányú oktatását 2021 szeptemberétől az eredeti munkáltatójától eltérő duális képzőhellyel kötött munkaszerződése alapján teljesíti. Milyen mértékű adókedvezményt érvényesíthet az első évfolyamon egy munkanapra a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásával kapcsolatban a duális képzőhely? Milyen mértékű adókedvezményt érvényesíthet a duális képzőhely, ha a képzésben résztvevő szakirányú oktatásának időbeosztása alapján, a szerdai napokon 6 órát a szakképző intézményben kell elméleti oktatáson részt vennie, és heti 10 óra gyakorlati oktatáson a képzőhelyen kell megjelenie?

A Turisztikai technikus szakmát tanuló, képzésben részt vevő személy után a szakirányú oktatás egy munkanapra jutó arányosított önköltségének meghatározása:

1. Szakirányú oktatás önköltsége Ft/év	2. Szakmaszorzó	3. Évfolyami szorzó	4. Szakma súlyszorzója $= 2. \times 3.$	5. Szakirányú oktatás arányosított önköltsége Ft/év $= 1 \times 4.$	Egy munkanapra jutó arányosított önköltség Ft/nap $= 5./ 254$ munkanap \times 0,5
1 200 000	2,2	1,2	2,64	3 168 000	6 236

Nézzük meg a képzésben résztvevő személy 2022. szeptember havi beosztása alapján milyen mértékű adókedvezmény vehető figyelembe, ha minden szerdán 6 óra elméleti oktatása az intézményben zajlik, és a képzőhely két heti munkaidőkeretben végzi a szakirányú oktatás gyakorlati részét.

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap	Munkabér	Adó kedvezmény
			1.	2.	3	4.	2 napra	2 napra
5. 5 óra	6. 5 óra	7. 6 óra iskola	8. 5 óra	9. 5 óra	10.	11.	5 napra	4 napra
12. 0 óra	13. 0 óra	14. 6 óra iskola	15. 0 óra	16. 0 óra	17.	18.	5 napra	4 napra
19. 0 óra	20. 0 óra	21. 6 óra iskola	22. 0 óra	23. 0 óra	24.	25.	5 napra	4 napra
26. 8 óra	27. 8 óra	28. 6 óra iskola	29. 4 óra	30. 0 óra			5 napra	4 napra
							22 napra	18 napra

A táblázat szemlélteti, hogy a képzésben résztvevőt minden munkanapra megilleti a munkabér a szakképzési munkaszerződéssel létrejött munkaviszonya alapján, azokra a munkanapokra is, amikor a napi munkaidő beosztása nulla órás. Munkabérre a munkaidejével arányosan jogosult (16 óra/40 óra= 40%), azaz 40 000 Ft és 67 200 Ft között. Feltételezzük, hogy 60 000 Ft munkabérben állapodtak meg a felek, így a duális képzőhelynek nem keletkezik közteher fizetési kötelezettsége, miután a munkabér eléri a minimálbér 30 %-át.

Az adókedvezményt pedig minden olyan munkanapra igénybe veheti a képzőhely, melyre a képzésben résztvevő munkabérre jogosult, és nem minősül intézményben töltött oktatási napnak (ezek a példában a szerdai napok.), azaz 18 munkanapra, $18 \times 6\,236 \text{ Ft} = 112\,248 \text{ Ft}$ adókedvezmény érvényesíthető, munkabére pedig 22 munkanapra illeti meg.

Adókedvezmény a szakiskolai képzésben

5. példa:

Duális képzőhely egy szakiskolában Asztalos szakmát tanuló szakirányú oktatását szakképzési munkaszerződés keretében látja el. Kérdésként merül fel, hogy milyen mértékű adócsökkentő tételt érvényesíthetett 2022. szeptember hónapban a képzőhely, ha a tanuló 2022. szeptember 15-22. között igazolatlanul hiányzik. A tanuló minden második héten vesz részt a duális képzőhelyen szakirányú oktatásban.

A szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető adókedvezmény egy munkanapra jutó mértékének meghatározása az alábbiak szerint történik:

$$1\,200\,000 \text{ Ft/év} \times 1,5 \text{ (súlyszorzó)} / 254 \text{ munkanap} = 7\,087 \text{ Ft/munkanap}$$

2022. szeptember havi beosztás							
hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek	szombat	vasárnap	Adócsökkentésre jogosító napok száma
			1	2	3	4	0
5	6	7	8	9	10	11	5
12	13	14	15	16	17	18	0
			igazolatlan	igazolatlan			
19	20	21	22	23	24	25	1
igazolatlan	igazolatlan	igazolatlan	igazolatlan				
26	27	28	29	30			0
Összes adócsökkentésre jogosító nap							6

A tanuló után a képzőhely 6 munkanapra jutó adókedvezményt érvényesíthet, miután a tanuló a 10 nap szakirányú oktatásából 4 napot igazolatlanul volt távol. Természetesen ezen igazolatlan napjaira, továbbá a szakiskolai 2 nap igazolatlan hiányzására munkabérre sem válik jogosulttá. Az tanuló után szeptember hónapra érvényesíthető adókedvezmény $(6 \text{ nap} \times 7\,087 \text{ Ft/nap})$ 42 522 Ft.

A tanuló az igazolatlan napjaira munkabérre nem jogosult, így számára szeptember hónapra 6 nap igazolatlan hiányzására munkabér nem jár. Ha a felek megállapodása alapján 100 000 Ft havi munkabér jár a tanulónak, a szeptemberi hat nap igazolatlan hiányzása miatt $(100\,000 \text{ Ft} / 22 \text{ munkanap} \times 16 \text{ munkanap})$ 72 727 Ft munkabérre jogosult.

Amennyiben a tanuló az igazolatlan hiányzás napjaira szabadságot igényelne a munkáltatójától, a hiányzás napjaira távolléti díjra (munkabérre) lenne jogosult, így az adókedvezményt a duális

képzőhely 10 napra (nem intézményben töltött oktatási napra) érvényesíthető, azaz 70 870 Ft adókedvezményt vehetne igénybe.

II. ADÓKEDVEZMÉNY TANULÓSZERZŐDÉS UTÁN

6. példa:

Egy OKJ 3458201 azonosító számú Ács szakképesítést tanuló 2020/2021. tanévben tanuló szerződést kötött a gyakorlati képzőhellyel. Hogyan alakul a képzőhely adókedvezménye 2022. március hónapban, ha a tanulónak 12 gyakorlati napja van a képzőhelyen?

1.	Szakirányú oktatás önköltsége	1 200 000 Ft/év
2.	Szakmai súlyszorzó (Szkr. 4/A. melléklete szerint)	2,18
3.	Egy napra jutó adócsökkentő tétel ($1. \times 2. / 254$ munkanap)	10 299 Ft/gyakorlati nap
4.	Gyakorlati napok száma	12
5.	Szeptemberben érvényesíthető adókedvezmény ($3. \times 4.$)	123 588 Ft

III. ADÓKEDVEZMÉNY EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATRA KÖTÖTT EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS UTÁN

7. példa:

A tanuló 4 hét összefüggő szakmai gyakorlatát töltötte a duális képzőhely és a szakképző intézmény által megkötött együttműködési megállapodás alapján 2022 júliusában. A tanulónak 20 gyakorlati napja volt, melyeken a napi gyakorlati idő a hét órát elérte.

A régi szakképzési törvény szerinti együttműködési megállapodás alapján történő adókedvezmény mértéke a szakirányú oktatás önköltsége egy munkanapra jutó mértékének a 70%-a, azaz

$$1\,200\,000 \text{ Ft} \times 1 \times 0,7 / 254 \text{ nap} = 3\,307 \text{ Ft/gyakorlati nap}$$

A képzőhely adókedvezményként (20 nap x 3 307 Ft) 66 140 Ft-ot vehet igénybe.

A tanuló számára a régi Szkt. 65.§-a alapján havonta a minimálbér 15 százalékának az 1,3-szeresét kell díjazásként fizetni, hetente annak az egynegyed részét, azaz havonta 39 000 Ft-ot, hetente 9 750 Ft-ot.

A példánkban négy hétre a tanulót 39 000Ft díjazás illeti meg, a gyakorlati képző pedig 66 140 Ft adókedvezményt érvényesíthet.

IV. ADÓKEDVEZMÉNY A FELSŐOKTATÁSI DUÁLIS KÉPZÉSBEN

8. példa:

A gazdálkodó szervezet egy 20 éves mérnök informatikus hallgatót fogadott a Műszaki Egyetemmel kötött együttműködési megállapodás keretében 2022. július 1-jétől augusztus 31-ig egybefüggő szakmai gyakorlatra. A gazdálkodó szervezet a hallgatóval hallgatói munkaszerződést kötött, melyben rögzítésre került a hallgatót megillető munkabér a törvényes mértékben, ami havi 130 000 Ft (a minimálbér 65%-a).

- A hallgató szakmai gyakorlaton töltött napjai: $22 + 21 = 43$ munkanap
- Érvényesíthető adócsökkentő tétel: $43 \text{ munkanap} \times 13\,563 \text{ Ft} = 583\,209 \text{ Ft}$

A hallgató és a gyakorlati képző között munkaviszony jött létre, melyre az Mt. szabályait kell alkalmazni a 230/2012 (VIII.28.) Korm. rendeletben foglalt eltérésekkel. A 20 éves hallgatót a gyakorlati képzés idejére az Mt szerinti szabadság is megilleti, melynek mértéke a határozott idejű szerződésére tekintettel $(20 \text{ nap} / 365 \text{ nap} \times 62 \text{ nap})$ 3 nap. Amennyiben azt a munkáltató képzőhely nem adta ki számára, a határozott idejű munkaszerződés megszűnésekor a két havi munkabérén felül (260 000 Ft) a 3 nap szabadságot szabadságmegváltás címén ki kell fizetni számára.